

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

TOY ALFRED DE SAUVENIÈRE

Ο ΠΙΝΕΥΜΑΤΙΣΤΗΣ

"Όταν παρουσιάστηκε μπρός απόν περιήρημο δικηγόρο Μουτόν, ο ξερωκιανός εκείνος φτωχοδιάβολος, έβγαλε τό ζαπέλλο του δειλά, τόν

— Κάποιος μ' έκλεψε, μαίτρ...

ζύτταζε θλιμμένος με τα λούζα μάτια του, κι άρχισε να το λέει: — Κάποιος μ' έκλεψε, μαίτρ... Και θέλω τη συμβουλή σας...

Ο μαίτρ Μουτόν, άνήσυχος λιγάκι άπ' την άλλοζοτη έκφραση τών άλλοιθωρον ματιών τού πελάτη του, έγειρε πρός τα πίσω στην άναπτωχιά του πολυθρόνα, κι έιπε με ξερή φωνή:

— Λέγε, τί σου συμβάινει, φίλε μου... Με λίγα λόγια όμως, γιατί διάβασαι...

Κι' ό παράξενος πελάτης άρχισε:

— Ταξειδεύα να νύχτα, έδώ κι' έναν μήνα, για κάποιο όρενο χωριό τών Πιρηναίων... Είμαστε πεντέξη στην εδρεύωρη καρρότσα, ξεθεωμένοι όλοι μας άπ' τώ πολύωρο ταξείδι, σ' έκεινα τή κατασάβραμα... Ή πάμπολλες λακκούβες και τή τεράστια χαλιμία που στόλζαν τόν άνηφορικό εκείνο δρόμο, έκανε τώ δίχως σούστες πανάθλιο κασσόνι μας να τινάξεται διαρκώς, και να μάς μακρύνει τώ κορμί με τή βίαία σκαμπά νεβάσιματά του...

... Για να περνάη ή ώρα, συζητούσαμε όι συνταξειδιώτες άνωματάξυ μας, για ό,τι μάς κατέβαινε άπ' τώ κεφάλι σε μιά τέτοια ώρα και σε τέτοιες άγριοτοπιές... Άπ' την πολιτική ξεπέσαμε στα φαντάσματα, άπ' τή φαντάσματα στους θρηκόμελας, κι' άπ' τούς θρηκόμελας στον πνευματισμό...

... Έξαφνα κάποιος άπ' τούς συνταξειδιώτες μου, μαυροπόρωστος, σμιχοφρούδης, και με θαυοάσιμα λαμπερά μάτια, που σούφερναν άνατοριχίλια, πετάχτηκε και έιπε: «Ό πνευματισμός εν' άλήθεια... Άλήθεια μεγαλείτερη κι' άπ' τη θρησκεία άκόμα!...»

... Μόλις ξεφώνισε αυτά τή λόγια, όλοι τόν ζυττάξαμε παραξενευμένοι μι δουρού. Μονάχα ένας καλόγερος μεσόκοπος, που ως έκεινη τή στιγμή δέν πολυμιλούσε, φάνηκε να ταραξεται στο άκουσμα τών άσεβών εκείνων λόγων, και με άγανάκτηση μεγάλη ξεφώνισε: «Άύ τή που λές, καταραμένη, είνε άσέβεια στόν Ύψιστο... Ή θρησκεία είνε μι ιερή άλήθεια τού Εβραγγέλιου, ένώ ό πνευματισμός σου είνε μι φρένικη έπίνοησι τού Σατανά και τής παρέας του!...»

... Τά θαυούά μάτια τού άλλοζοτου εκείνου συντρόφου μου έλαμψαν άπό λύσσα. Έσφιξε τή γραθιά του, τράβηξε άπ' τώ ράσο τόν καλόγερο άπειλητικά, και σιχλιάζει: «Ή θρησκεία σου είνε μονάχα ώρια λόγια, ένώ ό πνευματισμός μου είνε όλοφάνερα έργα... Άν σου βασταίε, παρακάλεσε τόν Θεό σου για ένα θαύμα, και να δοθμε άν θά σου κάνη τώ χατήρι... Ένώ έγω, άμα παρακαλέσω τόν Σατανά—καθάς τόν λές — θά σου άποδείξω όλοφάνερη τή προθυμία του να είσασοση τήν παράκλησι μου!...»

... Κι' έγω κι' οι άλλοι συνταξειδιώτες είχαμε σκανδαλιστή. Θά περνούσε άσχημες στιγμές στα χέρια μας, ό άθεος εκείνος πνευματιστής, με τή γεμάτα πελοπθησι λόγια του κι' ό σταθερός τής φωνής τού τόνος, μάς μπέρδεφταν σε σημείο που δέν ξεραμε πειά τί να ποήμε και πώς να φερθοήμε...

... Κι' ό πνευματιστής, βλέποντας τήν άμηνανία μας, πρόσθεσε: «Στοιχηματίξω πέντε χιλιάδες φράγκα, κύριε καλόγερε, πώς άπ' τήν πάλη μας αυτή — εσύ με τόν Θεό σου κι' έγω με τόν Σατανά μου — θά βγά έγω νικητής!...»

... Τότε ό καλόγερος στανοροκητήθηκε εύλαδικά και τρομαγμένα, κι' έιπε: «Ό Θεός μου — εύλογημένο τ' όνομά Του — είνε κυρίαρχος τού κόσμου, παντοκράτωρ, και βασιλεύς τών βασιλέων... Ένώ έγω είμαι ένας δοϋλος του ταπεινός, που όχι μονάχα δέν μπορώ να έπικαλεσθώ τώ Τίμω Όνομά Του, μά ούτε και να Τόν προσκινήσω χάν τολμού... Γι' αυτό σ' άφίνω έσένα έλεύθερον να μάς δείξεις τή δύναμι σου με τόν καταραμένο σιμάχου σου... Όστόσο, δέχομαι τώ στοιχημά σου, και μόνο με διακόσια φράγκα... Δέν έχω περισσότερα!...»

... Εμείς περιήρογοι και συγκινημένοι, παρακολούθοΰσαμε τή συζητησι αυτή, που σκορπούσε στα κορμιά μας μιά ιερή άνατριχίλια. Ό πνευματιστής όμως, ζάρωσε τώ στόμα του περιφρονητικά, χτύπησε τώ φρουσκωμένο — ίσως και με παληόχαρτα — πορτοφόλι του, κι' έιπε: «Νά παρακαλέσης τώ Θεό σου, δέν θέλεις. Νά στοιχηματίσης πέντε χιλιάρα, δέν θέλεις. Τότε, μονάχα τή δικιά μου λόγια έχω δάσι. Γιατί, για 200 φροσφοφράγκα δέν ένοχλώ έγω τόν πρόθιμο Σατανά μου!...»

... Ό καλόγερος τότε γύρισε σε μās, με πνιγμένη άπό ιερή άγα-

νάκτησι φωνή, και μās έιπε έπιτιμητικά: «Ός τότε, εύλαβείς χριστιανοί, θ' άφίνετε τόν άντιερο αυτόν να θλασφιη έτοις... Έμπερός, σμιπληρώστε τώ ποσόν για τώ στοιχημά του, για να τού άποδείξουμε πώς κι' ό Σατανάς άκόμα σέβεται περισσότερο άπ' αυτόν τώ ιερό ένδοξια τού Θεου, τώ όποιο φράμα, και δέν θά τολμήρη να τρέξη στην ζολοασιμένες έπιζήσεις του!...»

... Λοιπόν, πού λέτε, μαίτρ Μουτόν, όλοι μας ταραχτήξαμε με τή λόγια αυτά τού καλόγερου, και πρόθιμα προσεφέραμε τόν όβολό μας. Άλλος χίλια, άλλος πεντακόσια, άλλος λιγώτερα, κι' έγω δύο χιλιάδες φράγκα — τίς μόνες μου οικονομίες — τή προσθέσαμε όλοφραστα άτά διακόσια φράγκα τού καλόγερου, κι' έτσι συμπληρώθηκε άμέσως τώ ποσόν. Είμαστε σίγουροι, άλλως τε, πώς ό Σατανάς θάξε καλύτερες δουλειές νώ κνήη, παρά να τρέξη άμα κι' έκει στις έπιζήσεις τού πρώτου τσαρλατάνου...

... Κατά τή μεσάνυχτα, σταματήσαμε σ' ένα γάνι, επάνω στό βουνό, για να ξεκουραστοήμε λίγο και για ν' αλλάξη ή καρρότσα άλογα. Μόλις άποφάγαμε όλοι μαζί στην άθουσα τού γανιού, ό καλόγερος έιπε, κουνδονίζοντας τώ σακκούλι με τή πέunte μας χιλιάφορα, που κρηματόν έπαδεικτικά στη μέση του:

... — Έμπερός, καταραμένη... Έφτασε ή ώρα ν' άνοιξης τή τυγλωμένα μάτια σου, μπρός στην παντοδυναμία τού Ύψιστου... Είμαι έτοιμος για τώ πείραμά σου!...

... Ό πνευματιστής τότε, μάς ζυττάζε με ζωιόγελο διαβολικό, έκλεισε τόν καλόγερο στο κατασκοπετικο κελλάρι τού γανιού, και τού έιπε: «Βρίσκομαι τώρα στο σοκατάδι τής ζολάσεως... Θα σε κάνω να περάσης στιγμές τρώου, πόνο και λαχτάρας... Πείριστε λιγάκι!...»

... Κι' άμέσως ύστερα, ένώ έμεις τόν τρυγνέφαμε με άνειπιστη περιήρογεια, μι και με κάποια κρυφή άνατριχίλια, ό πνευματιστής σάν να μην πρόσσεε καθόλου τή φανερή μας άγωνία, κάμφωσε τή θαυούά του μάτια στην κλειστή λόρτα τού κελλιού, έκανε μερικά άκατανόμητα κινήματα με τή κοκκαλοτασσι χέρια, και φηκίρισε κατόπιν άρκετές άσυνάφητες φράσεις...

... Καί σε μιά στιγμή, δίνοντας μιά τρομερή έκφρασι στο θρηκωλακωσμένο πρόσωπό του, μωγύρισε ύπόκοφα σάν νάταν στό δισώ τού τάφο: «Καλόγερε, μ' άκούς;... Θέλω να τρωάξω... Θέλω να λαχταρήσης... Θέλω να φανταστής πώς είσαι ιεραπόστολος σε άνθρωποφάγους, όί όποιοι θέλησαν να χορτάσουν τή άδεια τους στομάχια με τίς πανάθλιες σάοζες σου... Θέλω να νομίσης πώς είσαι θεμένος σ' ένα δέντρο... Νά... Σε πληραίξει ό άρχηγός τους, κρωτόντας ένα χοιτέρο μαχαίρι... Είν' έτοιμος να σε σφάξη... Πές μου, καλόγερε, θέλεις να πεθάνης;...»

... Τότε, μαίτρ Μουτόν, άκούσαμε άπ' τώ σοκατενο κελλι μιά κρωαγη άνέσφραστης φρίκης. Κάτι σάν κλάμμα και παράλλισι, άπ' τώ όποιο ξεχωρίσαμε άνατριχιασμένοι αυτά τή λίγα λόγια: «Όχι... Όχι... Δέν θέλω να πεθάνω... Έλεος!... Έλεος!...»

... Ό πνευματιστής μάς ζυττάζε θρημωβεντικά, μοιρομυοίσε κάτι κι' άμέσως τώ κλάμμα έπαψε ν' άκούγεται άπ' τώ κελλι. Κι' ύστερα πρόσθεσε: «Θέλω να σάς φύγη κι' ή πιό μικρή άμφοβία... Καλόγερε, μ' άκούς;... Θέλω να γυρίσης διακόσια χρόνια πίσω... Είσαι κι' εσύ άρκετικός... Ή Ίερή Έξέταση σε γαντίξωσε στα νύχια της, και σ' έδωσε στο δήμο... Θέλω να πονέσης τώρα, άπ' τή φρικτά μαρτύρία του... Καλόγερε, τί βίλεπεις;...»

... Κι' άπ' τώ κελλι άκούσαμε, κλωμασμένοι, μιά ύπόκοφη φωνή πόνου και τρομάρας, που έγειρε: «Βρίσκομαι ξεπαλμένο στο ύπόγειο τού Ίεροϋ Δικαστηρίου... Ό δήμος σφίγγει στην σφήνα τώ κοκκαλοτασσι όδοι μου... Όχι!... Όχι!... Αντήσου με τόν φτωχό, Μεγάλε μου Ίεροξεταστή!... Σταμάτησε τώ μαρτύριό μου!... Έλεος!... Όχι!... Άνωσώχ!...»

... Τώ χάν γέμισε άπό φρίκη κι' άπό κρωαγές λαχτάρας. Φοβισμένοι κι' έμεις, κατακίτρινοι, ρίξαμε τή βετυντικά μας μάτια στον πνευματιστή, παρακαλώντας τόν να σταματήση τώ μαρτύριο

Βρίσκομαι κλεισμένος στα ύπόγεια τού Ίεροϋ Δικαστηρίου...

Σε πληραίξει ό άρχηγός τους μ' ένα κορτερό μαχαίρι...

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΑΩΝ

ΕΝΑ ΚΑΛΟ ΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ Μ' ΕΝΑ ΚΑΚΟ

(Βενεζουελινό παραμύθι)

ΤΗ Βενεζουέλα λένε την παροιμία: «Ένα καλό πληρώνεται μ' ένα κακό», και σχετικά μ' αυτή την παροιμία, υπάρχει κι' ο έξης θρύλος:

Μιά μέρα, ένας φαραός είχε ρίξει τα δίκτυα του στο ποτάμι και τραβούσε μ' όλη τη δύναμή του τα ζουπιά για να φτάσει γρήγορα στην όχθη. Μά ξαφνικά ο ποταμός εφούσκωσε, όπως φουσκώνουν σφήνες οι ποταμοί της Νοτίου Αμερικής, όταν αλλοιωθούν, εξελέασε τα χορμιά τους στις όχθες και παρέσυρε, ότι βήριζε μπροστά του.

Σ' ένα κομμάτι γης, πούχε παρασύρει και τα τραβούσε προς τη θάλασσα, είχε καταρτήσει κι' ένα φειδί, για να γλυτώσει από το πνίξιμο. Μά εγλύτωσε προσωρινά μόνο, γιατί στη στεγριά δέν μπορούσε να βγή, αφού δέν ήξερε κολύμπι. Θά φορούσε, λοιπόν, έχει πάνω στο μικρό κομμάτι της γης από την πέινα. Καθόταν λοιπόν κουλουριάσιμνο και ανηλογοσιμνο, όταν είδε εκεί κοντά τη βάρκα του φαραά.

- Νά ή σωτηρία μου! εσκέφτηκε το φειδί, κι' εφώναξε:
- Αί, φαραά!
- Τί με θέλεις; απάντησε ανήσυχος ο φαραός.
- Δέν με παίρνεις, καίμμενε, στη βάρκα σου, να με βγάλεις έξω στην όχθη;

—Γίνεται κι' αυτό... απάντησε ο φαραός, αφού σκέφτηκε λίγο. Εξύγωσε λοιπόν τη βάρκα, το φειδί επιήδισε μέσα, ο φαραός ξανάπιασε τα ζουπιά και σε λίγο έφτασαν στην όχθη. Ο φαραός έβγαλε το φειδί στη γη κι' έπληξε να ξαπόλυθη, γιατί ήταν κουρασμένος. Μά το φειδί του εφώναξε:

—Αί, φαραά, πού πάς; Πεινάω και θά σε φάω... Κάνε λοιπόν την προσευχή σου, πριν πεθάνεις...

—Καταραμένο έρπετό! τού είπε εζπληκτός, αγανακτισμένος και τρωματισμένος ο φαραός. Έγώ σου έσωσα τη ζωή και συ θές να με φάς;... Έτσι δείχνεις εσύ την ευγνωμοσύνη σου;

Τό έρπετό του απάντησε:

—Έφεις, φαραά, τί λέει ή παροιμία; Ένα καλό πληρώνεται μ' ένα κακό». Έτσι λοιπόν είναι και τό σωστό, να σε φάω.

Ο άνθρωπος τά χρεώστηκε και βλαστημήσε την ώρα που έκαμε τό καλό στο φειδί. Μά άρχισε ύστώσο να προσπιλή να μαλακώσει την καρδιά του έρπετου:

—Φίλε μου, τού είπε, δίχρη έχεις, τά λόγια σου στάζουν σοφία. Μά γιατί να

τοφ άτχου καλόγερον. Κι' εκείνος, χαμογελώντας πειά με θρημαβεντική εγφρασι, υπομοιούσε κάτι, σταμάτησαν ή φωνές άπέσως, κι' έπειτα έφριξε στα ιδρωμένα κα χλωμά πρόσωπά μας τη θρημαβεντική πατιά του...

... Μά ενώ τόν κιντάζαμε εύλαβικά, τρομοκρατημένοι απ' την ύπερφυσική δύναμή του, έξαφνα άνοιξε ή πόρτα του κελιού και φάνηκε στό κατοφλή, κάτωρος, ο σπιτικός καλόγερος. Έφριξε στον τρώαννό του μια ματιά ανέγκραστον μίσους, και ρίχτηκε κατεπάνω του να τόν εσφίση, ούρλιάζοντας: «Καταραμμενε Σατανά, θά σου στρίψω τό λαούγγι... Έκανε κι' ο Πανάγαθος τό θαύμα Του, και μου χάρισε τη δύναμη να σε κομματιάσω στη στιγμή!...»

... Και άρχισε να τόν κνηγάη...

... Μπρός ο ξαφνικά τρομοκρατημένος πνευματιστής και ξοπίσω του ο αφρισμένος καλόγερος, άδηχαν στό σοκάδι της νύχτας και μέσα στα άγρια αυτά κατασάβραχα, δίχως ποτέ μας πειά να τους ξαναδώμε στα μάτια μας...

Ήταν πειά όλοφανερό, πώς ήσαν από πριν συνεννοημένοι οι δύο εκείνοι τσαρλατάνοι, για να μάς φάνε τά λεπτούλια μας, γιατί ο διαβολοκαλόγερος εκείνος πήρε μαζί του τη σακκοδία με τά πέντε μας κολόφραγκα!...»

Ο μάιτρο Μουτόν έσκασε στα γέλια, πού τόν τράνταξαν ώρα πολλή, δίχως διακοπή καμιά. Μά βλέποντας ύστερα τό θλιμμένο πρόσωπο του άξιολύπητου πελάτη του, σοβαρεύτηκε κι' είπε:

- Και τώρα τί θέλεις από μένα, αγαπητέ μου;
- Νά... Θέλω να ιδώ τί λέει ο νόμος... Και πώς θά ξαναπαρώ τά λεπτά μου!... άποκρίθηκε κλαιμαρικά ο άμοιρος πελάτης.
- Κι' ο μάιτρο Μουτόν, τού απάντησε ορθά-ζουτά:
- Ο νόμος λέει, αγαπητέ μου, πώς είσαι ο βασιλεύς τών ήλιθίων...

Κι' όταν ο βασιλεύς τών ήλιθίων χάνει με τέτοιον τρόπο τά λεπτά του, ποτέ του δέν τά ξαναβρίσκει!...

φάς έμένο;... Νά, δύο θήματα πού τέρα από δω, θά βρής λαγούς, ζου-νέλλια, κατσίκια, ότι κενήρη αγαπάει ή ζουσιή ψυχή σου, με νόστιμο ζρέας κι' όχι σαν τό δικό μου, πού θάνα σκληρό και δυσκολοζουστο...

Τό φειδί άκουσε με ύπομονη ως τό τέλος τά λόγια του βαρκαήρη, και στό τέλος τού είπε μαλακά:

—Φιλαράό μου, τό καταλαβαίνεις και συ... Είσαι καταδικασμένος από την παροιμία, δηλαδή από τη φράσι τών τραγμάτων, μόνο μην άγρεις, κάνε την προσευχή σου...

Την κρίσιμη εκείνη στιγμή έπέρασε από κει μια άλεπού, πού γλυτώνοντας κι' αυτή από την πλημμύρα, έτρεξε ανήσυχη να ιδή τί είχε άπογινή ή οισογηνεία της. Τό φειδί, πού την είδε πρώτο, την εφώναξε:

—Κυο! άλεπού, τού λόγον σου πούσα σοφή, έλα μια στιγμή έδώ...

Η άλεπού εζύγωσε με προσήλαξι κι' εφώησε τί την ήθελαν.

—Νά, κυο! άλεπού, είπε τό φειδί. Τού λόγον του από δω, ο φαραός, μούκανε τη χάρι και μ' έβγαίε στη στεγριά, σώζοντάς μου τη ζωή. Έγώ, για πληρωμή, θέλω να τόν φάω, και τού λόγον του τού φαίνεται παράξενο. Βγάλε, λοιπόν, τη σοφή σου κρίσι...

—Μιά στιγμή, καλό μου φειδί, είπε σκεπτική και σοβαρή σαν δικαστής, ή άλεπού. Έκατάλαβε την ύπόθεσι, μα πριν βγάλω άπόφρασι, πρέπει να γίνη, όπως λέμε έμεις οι δικαστές, άναπαράστασι της πράξεως...

—Μά γιατί, δέν πιστεύεις δηλαδή πως ο φαραός μ' έβγαλε με τη βάρκα του στην όχθη;

—Πώς δέν πιστεύω! Πιστεύω, μα ή διατεπόσεις τού νόμου, βλέπεις, φίλε μου, έτσι είναι. Αν λοιπόν δέν βιάζεστε, αναπαραστήστε την πράξι, να βγάλω σωστή άπόφρασι πού να μην παίρνη έφρασι...

—Έστω, είπε τό φειδί... Ψαρά, πάρε με στη βάρκα να με πιά και να μ' άφήσης εκεί πού με βρήκες, κι' ύστερα να με ξαναπαρήσει και να με φέης έδώ, μπρός στον κυο! ζουτή...

Ο φαραός, τρέμοντας, πήρε τό φειδί στη βάρκα και λάμνοντας τό πήγε και τ' άφησε στό κομμάτι της γης στη μέση τού ποταμού. Τό φειδί ξαπλώθηκε στη χλόη κι' εφώναξε στην άλεπού:

—Νά έτσι, έδώ ήμουν... Τώρα θά με πάρη ο βαρκαήρης να με φέρη αύτού...

—Μιά στιγμή, εφώναξε ή άλεπού, άφρισε τόν φαραά νόθη έδώ κοντά να τού πω κάτι:

—Καλά, άς έρθει! είπε τό φειδί, και κουλουριάστηκε στη χλόη, περμιένοντας.

Όταν ο φαραός άπομακρύνθηκε από τό φειδί κι' εζύγωσε στην όχθη, ή άλεπού τού είπε:

—Βρε βλάκα φαραά, άφρισε τό φειδί να ψοφήσει εκεί πού είναι...

Ο φαραός, πού δέν είχε αντίληφθη άμείσως, τό έξαινο τέγνασμα, έκατάλαβε τέλος πάντων, κι' είπε στην άλεπού:

—Μ' έσωσες, αγαπητή μου άλεπού, μ' έσωσες από τη φρομακροή άχαριστία τού φειδιού... Μά έγώ δέν είμαι άχάριστος. Σού χρωστώ τη ζωή. Πήγαμε λοιπόν στη γυναίκα μου, έδω άλεπού, έχοντας πελοίθησι στό δίχρη της, εζήτησε την καρρα φραού να της πη τί έτρεξε και να πάρη τις κόττες, ή γυναίκα τού φαραά εβγήκε μ' ένα κοντόξυλο στό χέρι και της σακάτησε τά πλευρά!...

Έτσι ή καίμμενη ή άλεπού, μόλις και μετά βίας εγλύτωσε, τρέχοντας κούτσα-κούτσα.

Σάν εμάκρυνε από τό χωριό κι' εγλύτωσε, στάθηκε κι' είπε με τό νού της: «Τό φειδί είχε δίχρη. Ένα καλό πληρώνεται μ' ένα κακό. Ο φαραός έσωσε τη ζωή τού φειδιού, κι' εκείνο ήθελε να τόν φάη. Έγώ έσωσα τη ζωή τού φαραά, κι' εκείνος μ' έστειλε στη γυναίκα του να με σοτώση. Τό κεφάλι μου πού κάνει τό σοφό, ήθελε σπάσιμο, κι' όχι τά πλευρά πού μούσασε ή φαραά...»

